

2015-10-13

Österåkers Kommun
Samhällsbyggnadsförvaltningens
plan- och exploateringsenhet
184 86 Åkersberga

Yttrande över förslag till detaljplan för Björnhammar (KS 2012/0516-214)

Detaljplanens syfte

Syftet med detaljplanen för Björnhammar, liksom med detaljplanerna för hela Svinningeområdet, är att möjliggöra omvandling från fritidsboende till permanentboende. Detaljplanen gränsar till Karsvreta träsk, ett ur natursynpunkt känsligt område (ESKO), som avsatts som naturreservat och som med omgivande mark till stor del är oexploaterat.

Från naturskyddssynpunkt är det allmänt sett fördelaktigt med väl utformade detaljplaner. Sådana planer kan säkerställa ett visst skydd och ett visst bevarande av skyddsvärd natur. I princip välkomnar vi alltså en planering av området.

Brist på miljöbedömning

En avgörande brist i sammanhanget är emellertid att det inte redovisas någon bedömning av hur miljön inom skyddsvärda områden inom Svinninge (främst Karsvreta och Boda träsk) påverkas av planläggningen. Det gäller den aktuella detaljplanen, såväl som andra som berör området. Den Miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för hela Svinninge som gjordes år 2005, innan kommunen beslöt att inrätta reservatet, är ytterst summarisk och helt otillräcklig för ändamålet. Inrättandet av reservatet innebär nya förutsättningar som måste beaktas vid planeringen. Den aktuella detaljplanen innebär att bebyggelsen skulle hamna inom både områden med höga naturvärden och nyckelbiotoper. Vad som behövs är därför en betydligt mer ingående MKB som innehåller en samlad bedömning av miljöeffekterna av alla detaljplaner runt Karsvreta träsk, både för själva Karsvreta träsk och för det närbelägna Boda träsk. Det är vad miljölagstiftningen kräver. Rätt ordningsföljd bör vara att först inrätta ett välfungerande och lämpligt avgränsat reservat och sedan anpassa bebyggelsen till det. Kommunens planering i detta fall innebär att man gör tvärtom!

Oklarhet beträffande strandskydd

Såvitt är känt för oss fick Karsvreta träsk inte något strandskydd när det generella strandskyddet infördes år 1975. Med det då gällande normala strandskyddet på 100 m på land, räknat från strandlinjen i träsket och från träskets inlopp och utlopp, skulle annars stora delar av planområdet ha hamnat innanför strandskyddslinjen, vilket skulle ha krävt dispens från bestämmelserna. *För att få en korrekt bedömning av planärendet borde strängt taget strandskydd ha införts i efterhand och dispens ha sökts av kommunen! Alternativt borde, i strandskyddets anda, en försiktighetsprincip ha tillämpats och gränsen för bebyggelse ha dragits minst 100 m från strandlinje och såväl inlopp som utlopp.*

Också miljö kvalitetsmålen kräver att planen ändras på ett par punkter

Kommunens planering för framtiden måste generellt beakta kraven på en hållbar utveckling, där den ekologiska hållbarheten utgör grunden för social och ekonomisk hållbarhet. Det gäller självfallet vid utformningen av den aktuella detaljplanen. Miljö kvalitetsmålen Ett rikt växt- och djurliv och Levande sjöar och vattendrag definierar vad detta innebär. Karsvreta träsk är ett ekologiskt särskilt känsligt område (ESKO) enligt kommunens egna bedömningar. För djurlivet är också det fysiska sambandet med det närbelägna Boda träsk av stor betydelse. Om Karsvreta träsk ska kunna göra skäl för namnet naturreservat och bevaras som ett värdefullt naturområde för framtiden bör den aktuella detaljplanen ändras på ett par punkter.

Karsvreta träsk har ett tillflöde (inlopp) via ett vägdike som samlar upp dagvatten från Nantesvägen. Dagvatten är mer eller mindre förorenat. Därför är det mycket viktigt att Karsvreta träsk också får ett tillflöde (avrinning) som kommer från de obebbyggda områdena, som består av barr- och lövskogar och övergångszonerna mellan själva Karsvreta träsk och omgivande skogar. *Detta tillflöde av vatten är helt nödvändigt för att den biologiska mångfalden och våtmarkens, Karsvreta träsk, ekologi ska kunna upprätthållas och utvecklas. Av detta skäl är en bebyggelse så nära Karsvreta träsk, som föreslås i detaljplanen mycket olämplig. Det gäller främst den planerade bebyggelsen längst norrut på Gränsridarevägen, som alltså bör utgå ur planen.*

Det finns skäl att framhålla och påminna om att det krävs **särskild hänsyn till naturvärdena** både vid genomförande av planförslaget och i skedet därefter. Befintlig vegetation runt Karsvreta träsk bör skötas försiktigt med hänsyn till områdets naturvärden, i syfte att bland annat hålla djurens vandringsvägar öppna. Det är av stor betydelse från naturvårdssynpunkt att så många gamla skyddsvärda träd som möjligt, särskilt dungar av dem, lämnas kvar – på både villatomter och naturmark. Och det gäller även de träd som är kvar efter en tidigare avverkning i delar av det aktuella området. *Trädfällning bör endast ske i undantagsfall, och det generella trädfällningsförbud som kommunen tidigare så förtjänstfullt tagit upp borde införas att gälla i hela området. Det i planen angivna kravet på marklov vid fällning av träd av fastställd stamdiameter måste beaktas och kontrolleras.*

Naturskyddsföreningen anser

Naturskyddsföreningen anser mot denna bakgrund att beslutsunderlaget för nu utställd detaljplan är bristfälligt. Vi avstyrker därför detaljplanen och begär en komplettering med en

aktuell och betydligt mer ingående MKB, som tar upp effekterna av alla detaljplaner runt Karsvreta träsk, och att kommunen beaktar de synpunkter på planens avgränsning som anförts ovan. Vi förutsätter också att den kompletterade detaljplanen remitteras på nytt.

För Naturskyddsföreningen i Österåker

Sven Faugert
ordförande

Willy Lord

Birgitta Giessman